

говата пропаганда затулила сичките по-напредни стрѣмления на манихейството и дала на сектата нейниятъ особенъ, славянски-колоритъ (цвѣтъ). Богомилъ избралъ между своите ученици *апостоли*, и неговата пропаганда имала громаденъ успѣхъ. Въ това време богомилството са е распространяло, както са види, съвжршено свободно. По историческите предания, даже и бжлгарскиятъ царъ Самоилъ е ималъ сношения съ павликяните. Съ тая съща сила богомилството преминува и въ 12-то столѣтие: цѣли бжлгарски мѣстности биле напълнени съ еретическо население. Но твжрде малко уцѣлели памѣтници сж съхранили за насъ слѣди за борбата на православието съ богомилството. Такива сж сжчиненията на упомѣнатиятъ отъ насъ пресвитера Козма, когото отнасятъ до 10-ятъ вѣкъ, и отъ когото сж извѣстни: „Слово святаго Козмы пресвитера на еретики препрѣние и поучение отъ божественныхъ книгъ“, „Слово о церковномъ чину“, „О мятущихся черницѣхъ“, „О затворницѣхъ“, „О епископахъ“, „Отъ патерика“ (първите двѣ сж издадени въ „Архивътъ“ на Кукулевича, 4, 71-97). Послѣ Козма слѣдува другъ обличителъ, Иларіонъ Меглински. Въ славянските Номоканони отъ онова време са внасятъ цѣли статии за богомилите и манихейците. По-нататашното заключение за тая история на манихейското богомилство е било таково, че Вжлгария е станала за южна Европа сръдоточие, отъ дѣто новата ересь подъ имена патарени, катарі и др. т. са е распространило не само по славянските земи на балканскиятъ полуостровъ, но и въ Италия и южна Франция, дѣто албигойците сж биле даже въ прави сношения